

МАГЪАЯЛАНЫ - ГАППОЛАНЫ АМИНАТ

ДЖЫЛНЫ

ЧАКЪЛАРЫ

САБИЙЛЕГЕ

МАГЪАЯЛАНЫ - ГАППОЛАНЫ АМИНАТ

ДЖЫЛНЫ ЧАКЪЛАРЫ

ОМЕГА ПЛЮС

2003 джыл

БИБЛИОТЕКА
«ЭЛБРУСОНД»
ТЭЛ.: 966-45-28

САБИЙЛЕГЕ

Рецензент:
Аппаланы Билял
Къарачай - Черкесияны
халкъ джазыучусу,
Россия Федерацияны
культурасыны махтаулу
къуллукъчусу.

Магъаяланы - Гапполаны Аминат
"Джылны чакълары"

Жарагаевская поэтесса Магаева-Танноева Аминат Исмаиловна

Начала свою литературную деятельность ещё со студенческих лет. Творческое видение и философское осмысление бытия позволили автору проникнуть в глубину человеческой души.

Автор часто публикуется в периодических изданиях. В 2002 году вышла в свет книга «Жылья жизни (очерк и стихи).

В настоящее время работает над прозаическим произведением для широкого круга читателей. Она является главным редактором газеты «Голос Кисловодска» (орган Кисловодского Жарагаевского общества «Алан»).

Аминат Исмаиловна окончила Кабардино-Балкарский госуниверситет, ФРГФ (немецкий язык), Жарагаево-Черкесский госпедуниверситет, факультет филологии (русский язык и литература), защитила кандидатскую диссертацию по философии.

Предлагаемая Вашему вниманию книга «Времена года» адресована маленьким читателям. Она может быть использована в качестве методического пособия воспитателями и педагогами дополнительного образования.

Аминат Исмаиловна проживает в г. Кисловодске.

Автор выражает глубокую признательность всем, кого заинтересовало это издание, и желает ярких впечатлений от её чтения.

НАРТ СЌЗЛЕ

КЪЫШ

Къыш - къышлыгъын этер.
Къар - къышха тыйыншлы.
Къышлы кёзю - къырау.
Къышны аллы зыбыр болса - арты джумушакъ болур.
Джылны къышы къарлы болса - джайы - барлы болур.

ДЖАЗ

Март - сууу бла, апрель - кырдыгы бла.
Джаз джатхан - джазыкъ.
Джаз башы - джабалакъ, кюз арты - къырпакъ.
Джазгъы кюн - тогъуз тюрлю.
Джаз болмай - булбул джырламаз.

ДЖАЙ

Джай - джарлыны анасы.
Джай джыяр - къыш ашар.
Джауумлу джыл - мал тоюмлу болур, малчы - оюмлу болур.
Джай ишлеген - къыш ашар.
Джай салкъында джатхан - къыш аркъандан юркер.

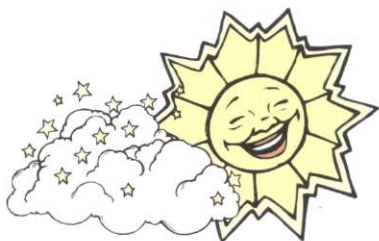
КЪАЧ

Къач - къышны босагъасы.
Къач - сууукъдан къач.
Къачына сор, джазын.
Къач - алтын чапракъ чач.
Къачхы джел - адамны нюрюн алад.

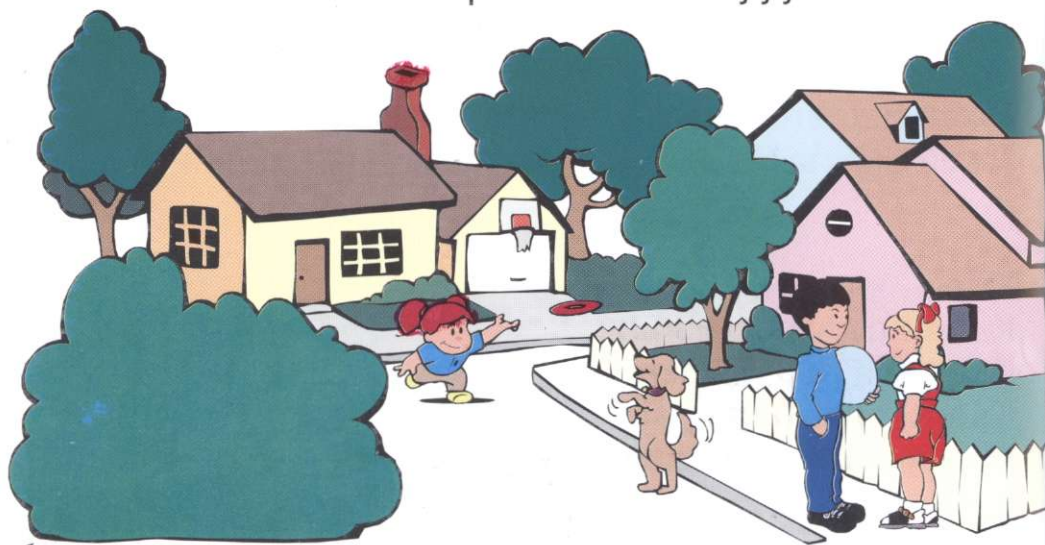
ДЖЫЛНЫ ЧАКЪЛАРЫ

Хар кьуру да тёрт кьанат
Джылгъа кьуллукъ этеди,
Кёзюлетиб хар бири,
Джылны алгъа элтеди.

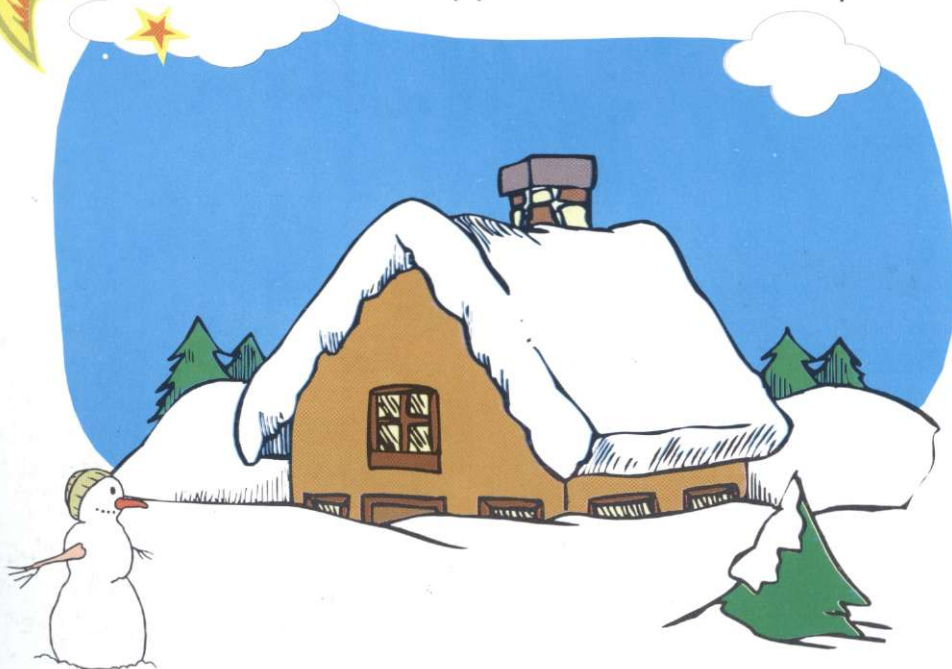
Бир кьанаты джашил джаз,
Экинчиси - хурмет джай,
Ючюнчюсю - алтын кьач,
Тёртюнчюсю - суукъ ай.

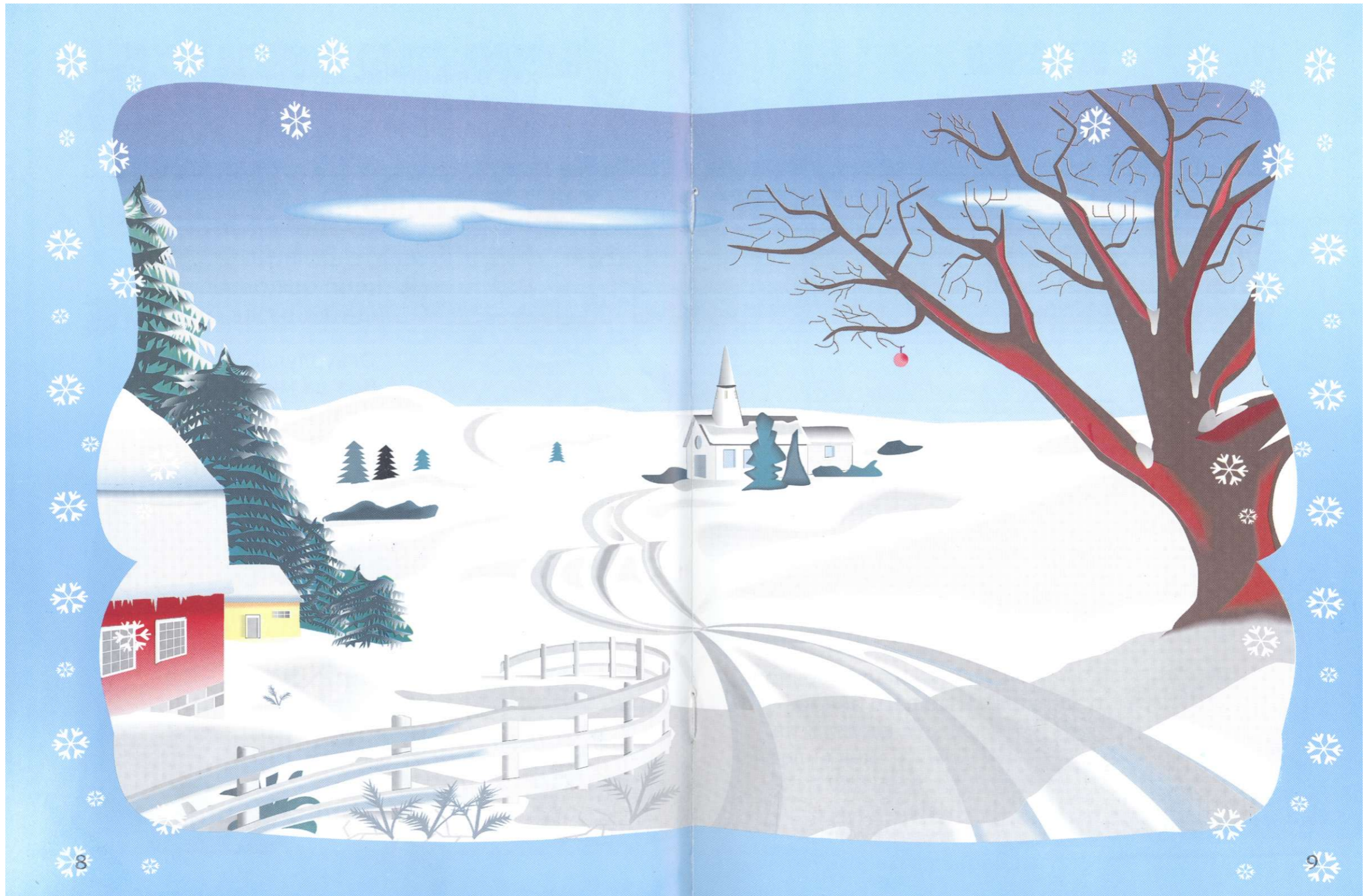

Башха - башха атлары,
Хар бирини энчи иши.
Тюрлю - тюрлю шартлары,
Дау айтмазча чырт киши.

Огъурлулла къанатла,
Биз да миниб барайыкъ,
Джашау бла шохлукъда,
Джыл чакълагъа къарайыкъ.

КЪЫШ

Къыш келеди Шималдан,
Халиси бек эмилик.
Кюмюшденди чанасы,
Акъ тулпарла джегилиб.

Къачны эте аякъсыз,
Минги Таудан аугъанды.
Андан хапар билдире
Доммайда къар джаугъанды.

Джитиледен секире,
Ёзенлеге энеди,
Акъ тонуну этегин
Джая - джая келеди.

Энди джерни саулай да
Къучагына алгъанды,
Сыртны, тюзю, чеgetни
Уялары болгъанды.

Юйлени юслерине
Акъ сакъалын тарайды,
Бой салмагъан болмаз дей,
Тегерекге къарайды.

ЧАНАЧЫКЪ

Мен чаначыкъ, чаначыкъ,
Къарда, бузда учама,
Чёрчек сабий минсе уа,
Джыгъылыб да къалама.

Бек тиклени суймейме,
Тамам кызыб кетеме,
Тыялмайма кесими,
Хатала да этеме.

Суу джагда, кьабхагда,
Мине турмагъыз манга,
Къардан, буздан да ётюб,
Ёчме суугъа чынгаргъа.

Таб джерледе минсегиз,
Мен да джууаш болама,
Къайры салсагъыз да джол,
Эринмейин барама.

АКЪЫЛЛЫ КЪОЯНЧЫКЪ

Уугъа чыкъгъанды бёрю,
Кесине бек базады.
Кече джаугъан джангы къар,
Ана сютча тазады.

Бир талада тюшгенди
Къоянчыкъны ызына,
Барады ол ашыгъыб,
Тутарына къызына.

Акъыллы джан къоянчыкъ,
Мыйыкъларын бургъанды.
Чегет ызгъа джууукъда
Тогъай джюрюб тургъанды.

Джауун эслеб джатханды
Джангы кьаргъа кёмюлюб.
Акь тон кийген кьоянчыкь,
Акь кьар кибик кёрюлюб.

Кьоян ыз бла джурюй
Бёрю сылыт болгъанды.
Аны башы чайкьалыб,
Майна, аууб кьалгъанды.

Кьоянчыкь ёрге туруб,
Анга сансыз кьарады,
Чегет ызда кёкен кёб,
Джубаныргъа барады.

БУЗ АККА

Ой Буз Акка, Буз Акка!
Мыдахлыкъны буз Акка.
Боранынгы боранла,
Чарсха чаба орамда!

Ой Буз Акка, Буз Акка
Къыш оюула сыз, Акка
Чегетлеге сыртлагъа
Къойма мени джукъларгъа.

Кел сен мени къатыма,
Миниб кийик атынга
Тонунгу бир этегин
Кесиме тон этеим.

Аллах алай буйуруб:
Сабийчикле джыйылыб,
Топ - топ эте келсинле,
"Тепсе, Акка!" - десинле.

Барамтадан къоркъмазгъа
Сен кесинге баз терек!
Буз Акканы акъ тонун
Кийисин, Нызы, Наз терек.

БУЗ СЮММЕКЛЕ

Сабийледен толуду
Юйню кюнтуруш джаны,
Къарайдыла чырдыгъа,
Санайдыла бузланы.

Сюммекле уа салыныб,
Кюн нюрюнде джылтырай,
Джол бла озуб баргъан,
Бир амма къайтды алай.

-Бусагъатда туралла
Былай ариу тизилиб,
Кюн бир кесек джылытса
Тюшерикле юзюлюб.

Ала тиер джер бла
Джюрюрге чырт болмайды,
Тюблеринде скулген
Ачымайын къалмайды. –

Деди амма алагъа,
Сабийле да кетдиле.
Дуппурчукъну юсюнде,
Къардан бабас этдиле.

НЫЗЫ

Эл арасы майданда
Орнатылгъанды нызы,
Сюеледи джасаныб,
Тауланы субай къызы.

Юсю толу гокгала,
Чыракъчыкъла джаналла,
Джангы джылгъа тюберге
Сабийчикле баралла.

Буз Аккада келеди
Узун сакъалын сылай,
Биргесине кыызчыгы,
Окъя бёркю джылтырай.

Чауук эте сабийле
Ол экисин кёргенлей,
Башлайдыла кьюуанчны
Барысы да биргелей.

Сабийле джырлай, тебсей
Биледиле, кёреди.
Артмакъларындан алыб
Кёб саугъала береди.

КЪОЗУЧУКЪ

Къышхы кече къардан да акъ къозучукъ
Джаратылыб, анасына къарады.
"Балачыгъым, сен огъургъа туу джерге!" -
Деген кибик, анасы аны джалады.

Сууукъ тыймай къысха тюклю тончугъу,
Къалтырады, аттям юйге алгъынчы.
Ол джылыда джашарыкъды бизнича,
Санчыкълары къатыб, кючлю болгъунчу.

Къайтара да мен аннямы сёзлерин,
Сабийчикге сёлешгенча сёлеше,
Ба этеме, бирде ала къойнума,
Ол да барад илешгенден илеше.

Анда, бауда, анасыны ауазын
Ангылайды, мени бла тургъанлай,
Кенг талагъа чыгъарыкъды къозучукъ,
Джылы болуб, джерге кырдык ургъанлай.

ЭГЕШЧИК БЛА КЪАРНАШЧЫКЪ

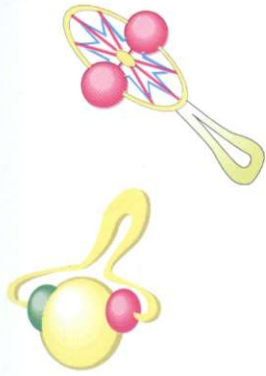
Гитче добар балачыкъ
Бешигинде джукълайды.
Эгешчиги Алачыкъ,
Аны къатын сакълайды.

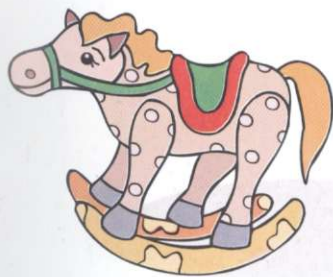
Къарнашчыгъын Алачыкъ
Тамам кемсиз сюеди,
Бирде сынгсый тебресе,
Ариу айта биледи.

Тебретеди бешигин
Джукълар заманы джетсе,
Эмизигин береди,
Балачыкъ кылыкь этсе.

Ойнатады эринмей,
Ол джукъусундан тойса,
Аналары рахатды
Экисин бирге кьойса.

ДЖАЗ

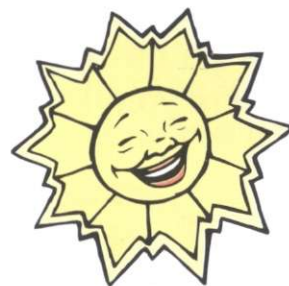
Джаз келеди, келеди,
Джылы аязны ат этиб,
Уянады хар джанлы
Аны огъуру джетиб.

Ариу джашил кюйюзюн
Джаяды сыртны ёрге,
Гокгала да салады
Юсю бла джер – джерге.

Къулакъ суучукъ ёхтемди,
Ычхынганча тузакъдан.
Турна кычыргъанла да
Эшитилелле узакъдан.

Къозучукъла талада
Хансчыкъланы чѣблейле,
Къууанчлы аналары
Къатларындан кетмейле.

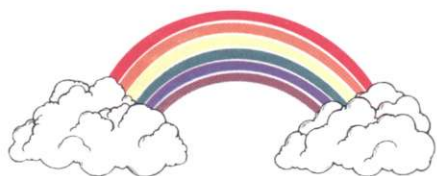
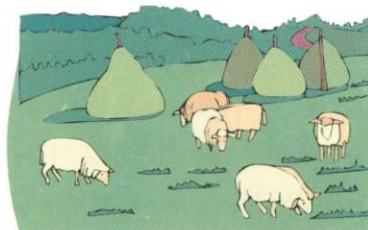
Джаз терек булчукълагъа
Сыргъачыкъла тагъады,
Джылыннганды гугурук,
Къанатларын къагъады.

Бешикдеги сабийчик
Джазны энди кѣреди.
Булбул джырлаб чегетде
Джазгъа махтау береди.

Тынгы табмаучу маске
Кюн джылыуда джатады,
Иеси да бачхагъа
Нартюх урлукъ атады.

Къарылгъашчыкъ табханды
Былтыр этген уясын,
Алгъыш этед джанкъылыч
Кёкге кериб джаясын

ДЖАНКЪОЗЛА

Кюн бетледе
Аякълары тая барыб,
Къар кесекле
Батыулада букъгъандыла.
Ёсюмлени барындан да
Тири болуб,
Алайлагъа
Джанкъозчукъла чыкъгъандыла.

Сыртдан, кьолдан
Аууб келген джаз аязла,
Дженгил – дженгил
Чашчыкъларын тарайдыла.
Къачан бизге келелле деб,
Кёк кёзлери,
Сабийлени
Алларына къарайдыла

Тенгчиклери келселе уа
Саламлаша,
Бек къууаныб
Башчыкъларын силкерикле.
Сабийле да
Эркелетиб джыярыкъла,
Ала бла
Элге эниб кетерикле.

БАЛИЙ ТЕРЕКЧИК

Орнатханды Муратчыкъ
Гитче балий терекчик.
Ол алгъанды тюкенден
Гитче къолан челекчик.

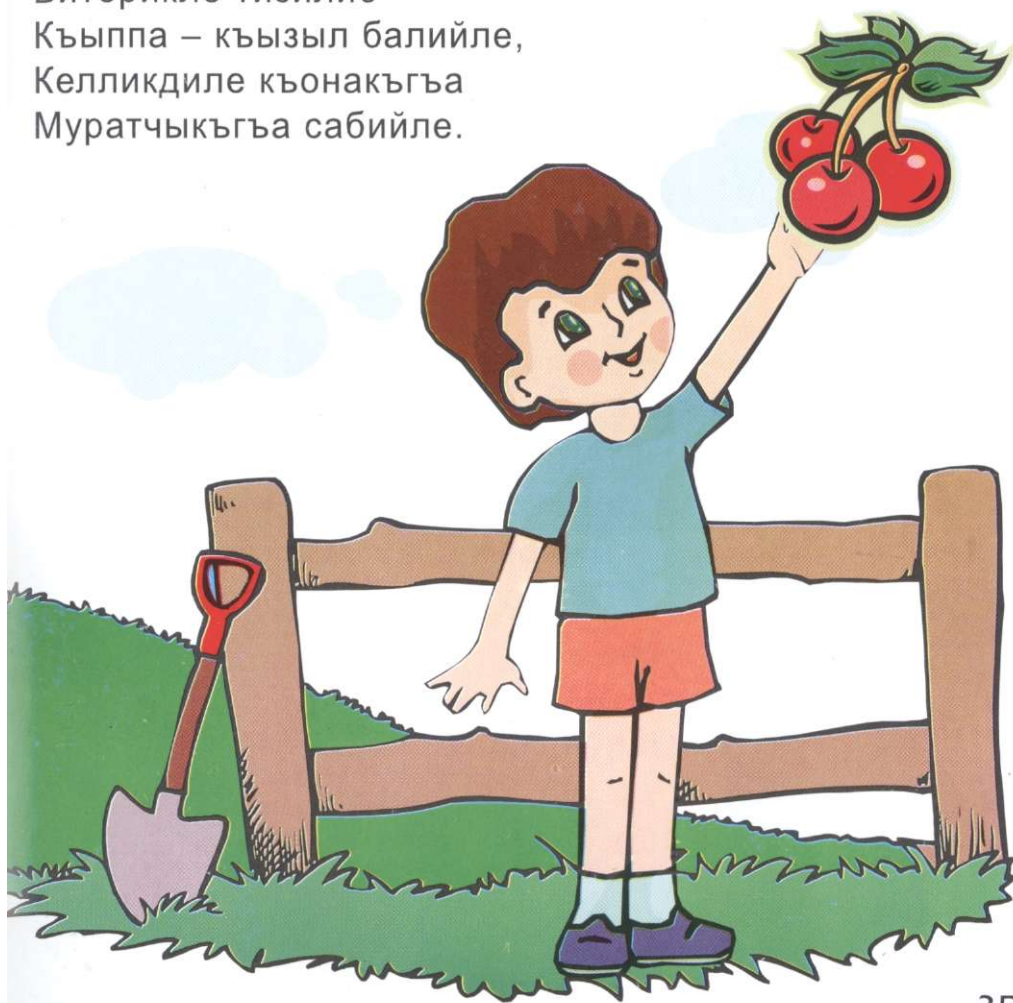
Липинчикге барады
Эки кере хар кюнде.
Суу келтириб къуяды
Эртденде эм ингирде.

Кюн иссиде терекге
Суу къуймайла, биледи,
Кюнден кюннге балийчик
Мийик ёсюб келеди.

Эки джылдан балийчик
Уллу терек боллукъду,
Андан сора юсю да
Гокгаладан толлукъду.

Битерикле тизилиб
Къыппа – къызыл балийле,
Келликдиле къонакъгъа
Муратчыкъгъа сабийле.

ДЖУЛДУЗЛА

Джулдузладан толуд кёк,
Ала кюнден бугъалла,
Ашхам къарангъы келсе
Къотарылыб чыгъалла.

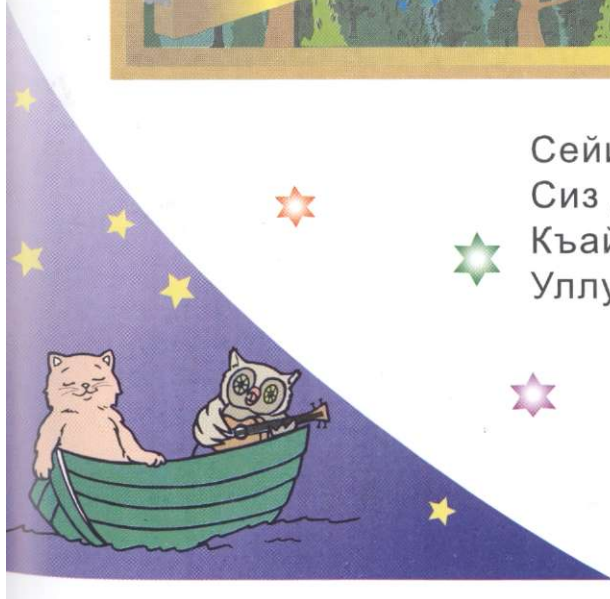

Къаллай бирдиле ала?
Белгисизди санлары,
Джарыкъ, мутхуз, гитче, уллу,
Бирча тюлдю халлары.

Джолоучула, алимле
Кече алагъа къарайла,
Хар бирини аты бар,
Бирер затха джарайла.

Сейирликле джулдузла,
Сиз да къарай туругъуз.
Къайсы къалай болгъанын,
Уллулагъа соругъуз.

УЛАКЪЧЫКЪ

Тар баучукъдан кенг джерге
Энди чыкъгъан улакъчыкъ,
Кенг дунягъа къарайды,
Излегенча бир затчыкъ.

Кёгергенле недиле?
Билалмайды улакъчыкъ.
Кёкде къалай учалла?...
Сагъышлыды улакъчыкъ.

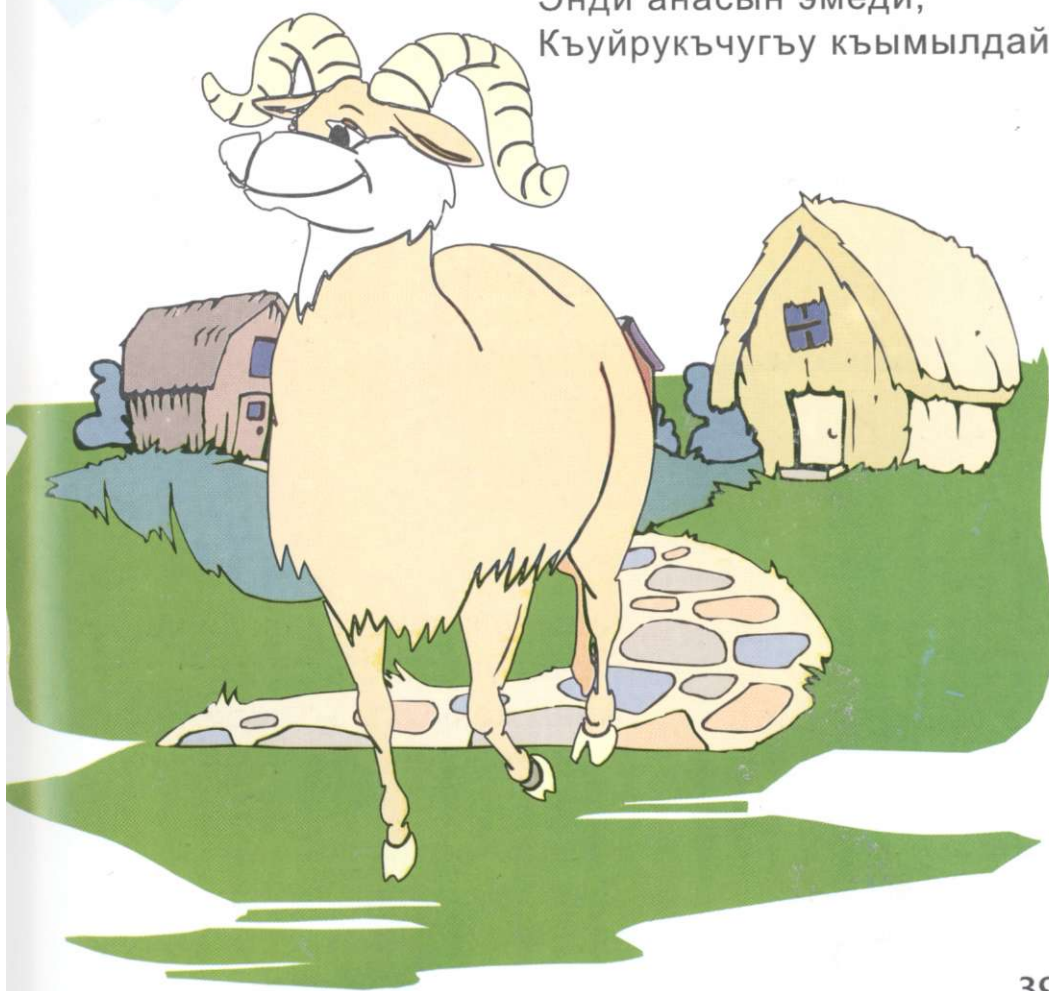
Аякчыгъын кёлтюрюб,
Къулакъчыгъын къашыйды.
Текени сакъалына
Барыб кесин ышыйды.

Ёрге караб текени
Мюйюзлерин кёреди,
Не этерге билмейин,
Демлешири келеди.

Тёппечигин алгъа этиб,
Ол текени марайды,
Мыйыкъ тюбден ышара,
Теке анга къарайды.

Мийкдиле мюйюзле,
Улакъ аны онгсунмай,
Энди анасын эмеди,
Къуйрукъчугъу къымылдай.

КИШИУУМ

Кишиу, кишиу, кишиучукъ,
Мыйыкъларынг акъчыкъла.
Кишиу, кишиу, кишиучукъ,
Ууртларынг токъчукъла.

Кишиу, кишиу, кишиучукъ,
Орундукъдан бери тюш.
Анам какчыкъ этгенди
Сеннге къойгъанбыз юлюш.

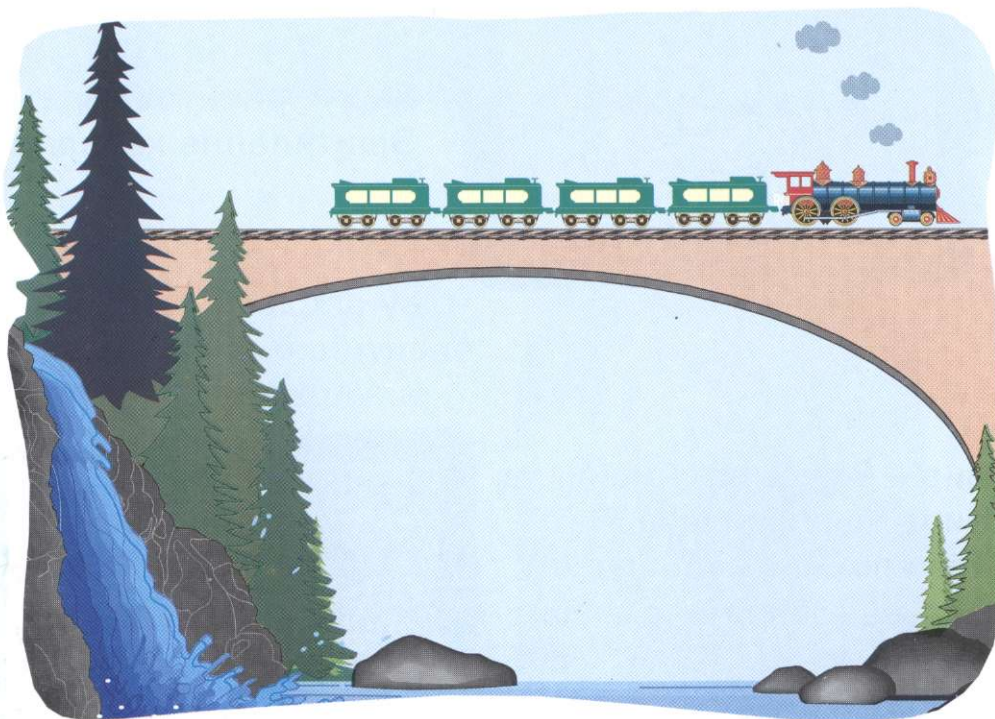
Кишиу, кишиу, кишиучукъ,
Джукълагъанынг боллукъду.
Баш къагъыб турсанг былай,
Кюн бузулуб къаллыкъды.

МОСКВАГЪА БАРАЛЛА

Поезд джолгъа чыкъгъанды,
Ичи адамдан толуб,
Кёб элледен мингенле
Бир юйюрча шох болуб.

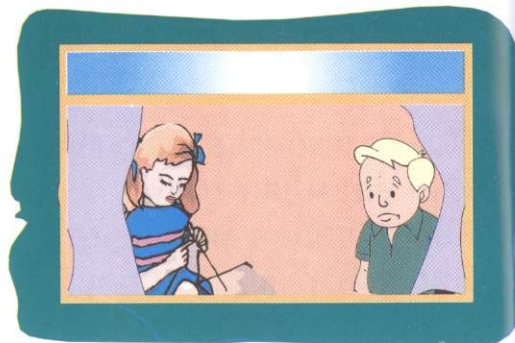
Сабийлеге сакъдыла
Анала эм атала,
Къоркъадыла бары да
Этерле деб хатала.

Олтуралла аккала,
Олтуралла аммала.
Туудукълагъа джол азыкъ,
Узатадыла ала.

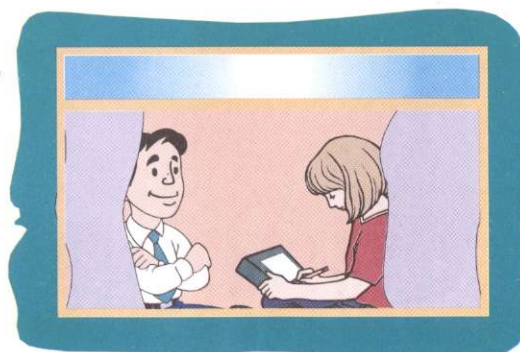
Бош кьоркъалла алагъа,
Тынч туралла кеслери,
Хантланы да унутуб,
Тышындады эслери.

Къарайдыла тышына,
Терезеле кёбдюле,
Къаллай бир кёпюрледен,
Чегетледен ётдюле.

Арта къала баралла
Тюзле, элле, шахарла,
Хар бирини юсюнден
Эшитилелле хапарла.

Бир – бир сыртла мийikle,
Бир – бирлери алаша,
Кёз алмайла сабийле,
Болгъан сейир – тамаша.

Поезд тохтагъан чакъда
Эшик таба чабмайла,
Акка,amma, ата, ана
Чыгъарыгъын сакълайла.

Кеслери чыкъсала уа
Аджашыргъа боллукъла,
Поезд кетиб джолуна,
Ала атылыб къаллыкъла.

Ашыгъалла бары да
Москваны кёрюрге,
Къалмагъанды алай кёб
Анга салам берирге.

ДЖАЙ

Джашил джаллы тайчыгъым,
Тауларыма келгенди.
«Джыллыкъ джолгъа джаз кетди,
Мен а джайма», - дегенди.

Мен бир затчыкъ къабхынчы,
Гугук мени алдайды.
Чыпчыкъ лахорну бёле,
Булбул джарыкъ джырлайды.

Аны джылы аязы,
Булчукъланы джалайды,
Чексиз кёкде къушчугъум,
Джерде нени марайды?

Ох, дерикме кюн сайын,
Айланлыкъма ханс чыкъда.
Ийлерикме гинджиле,
Оюнчакъла, сазчыкъдан.

Сёз бергенди элтирге,
Аттым чабакъ тутаргъа,
Къармакъчыкъ да алгъанды
Къарнашчыгъым Мухтаргъа

«Ким сюеди менден бек,
Джайны джашил тауушун!»
Джууаб бермей къарайды
Бурма чегет, болуб шум.

Мен а бир бек излейме,
Джай кетмейин турурун,
Калак джелчик къолумда
Айланджюкню бурурун.

КЪАРГЪА БАЛАЧЫКЪ

Калак итле, киштикле
Хазырдыла чабаргъа,
Ауузчугъун ачады,
Бир джукъ тилей, къабаргъа.

Башчыгъын сылай-сылай,
Аны къойнума алдым,
Ауузчугъуна юйде
Баппу кесекчик салдым.

Орунчукъ да ишледим,
Хар нени да ашайды,
Ичиреме суучукъ да,
Бизни бла джашайды.

«Къакъ –къакъ» дейди ызымдан,
Юйден чыгъа тебресем,
Мен да тансыкъ болама,
Дженгил – дженгил кѳрмесем.

Энди уллу болгъанды,
Къанатлары – къарала,
Къайры учаргъа суйсе да,
Аны алыб барырла.

Иерикме эшикге,
Тёгерекге къарасын.
Табыб къояр келир деб,
Сакълаб тургъан анасы.

КАМСЫК ДЖАШЧЫКЪ

Бу джашчыкъгъа бир къара,
Багушлада ойнайды.
Къанатлы уя кёрсе
Аны чачмай къоймайды.

Аягъына джукъ киймей
Ырджылада айланды,
Чыгъанала чанчылыб,
Бери алалмай къыйналды.

Бюгюн кетиб терекден,
Чыначыгъын сылайды.
Бек ачитхан болур да,
Ёрге турмай джылайды.

Уллу айтханны этмейин,
База эди кесине.
Ёкюнеди терслиги
Энди келиб эсине.

ИГИ КЪЫЗЧЫКЪ

Къалай ариу къызчыкъды,
Аты да Асиятды.
Анасына хаман да
Болушханлай турады.

Кёремисиз, бюгюн да
Саутланы джууады.
Анасы да хычиннга
Гардошланы ууады.

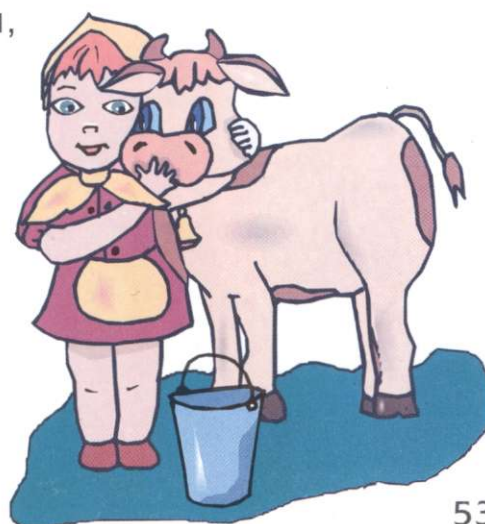

Саут джуб бошаса,
Чыгарыкъды арбазгъа.
Аш себерге керекди
Анда тауукъгъа, къазгъа.

Бузоучукъ да сакълайды,
Асиятны келирин,
Гитче челекчик бла,
Таза суучукъ беририн.

Дагъыда бар ишлери,
Бу аланы бошаргъа,
Чакъырлыкъды анасы
Юйге, хычын ашаргъа.

ДОБАР

Къоланчыкъды кючюгюм,
Добар дейме атына.
Алай айтсам ол сагъат
Чабыб джетед къатыма.

Атам бла мен этген
Къанга юйчюкде джашайды,
Мухарчыкъды Добарым,
Не берсем да ашайды.

Гугурукгу сюргенлей
Къачыб киреди ары,
Аны ичинде джумушакъ
Барды салам мурджары.

Бурулады тегерек,
Мени бла ойнайды,
Такъсам а ачуланыб,
Сынджырчыгъын чайнайды.

Уллу болса къошха да
Элтирикме мен аны.
Атам бла бирге биз
Кютерикбиз къойланы.

ЧАЛКЪЫЧЫ АХМАТЧЫКЪ

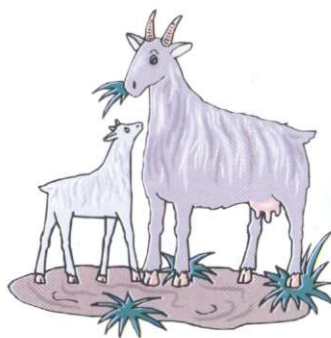
Чалкъычыла чыкъгъанла
Хансы ариу талагъа,
Ахматчыкъ да чыкъгъанды
Болушургъа алагъа.

Джыйын башчы – атасы,
Аны бла келгенди.
Гитче чалкъычыкъ этиб,
Таблаб анга бергенди.

Къошларыны джанында
Биченликчик алгъанды,
Текесине къыш ашха,
Иги кесек чалгъанды.

Биченлигин бошаса
Гапыначыкъ боллукъду,
Энди джылгъа атасы
Уллу чалкъы аллыкъды.

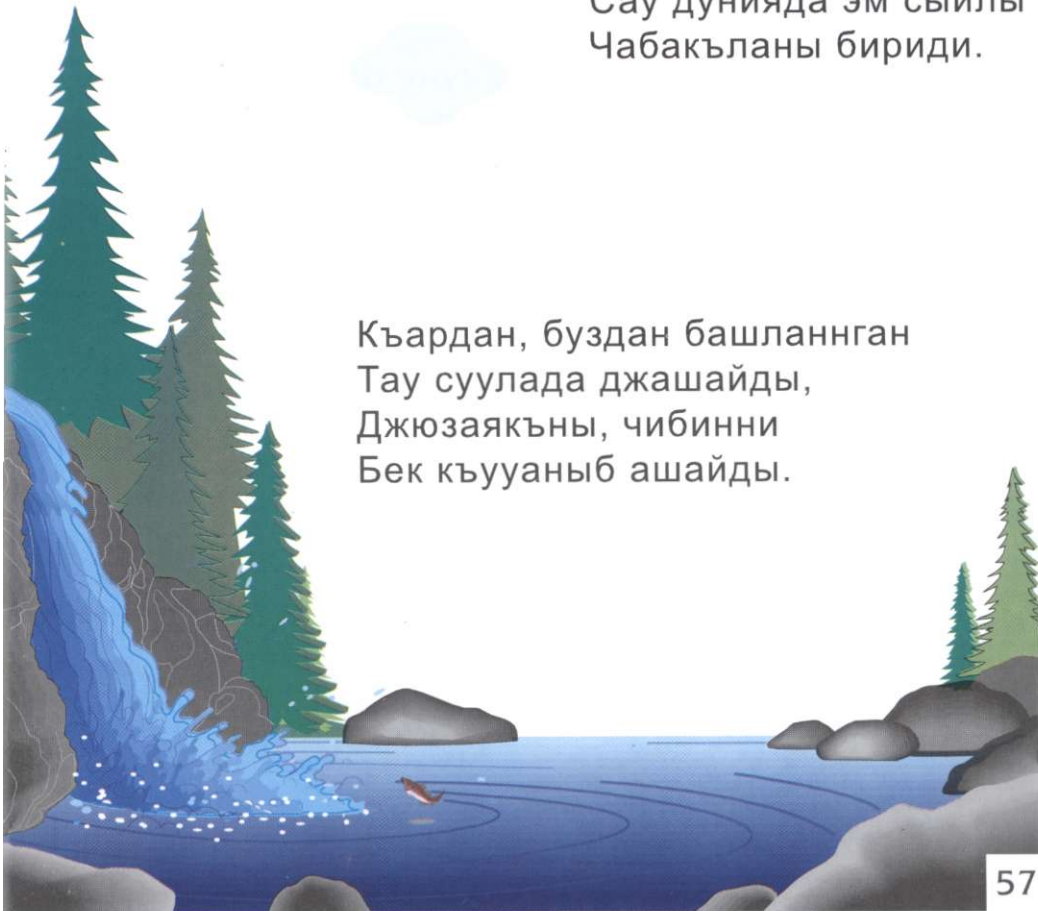

ЧАБАКЪЛАНЫ СЕЙИРИ

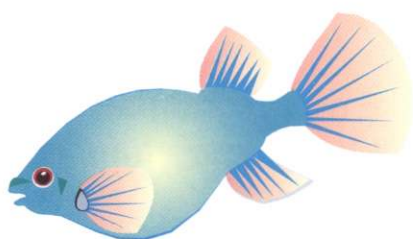
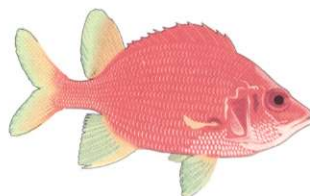
Барды аллай бир чабакъ,
Чабакъланы ариуу.
Кеси гитче болса да,
Бек уллуду къраруу.

Ётгюрлюгюн айтсакъ а,
Кългъланладан тириди,
Сау дуняда эм сыйлы
Чабакъланы бириди.

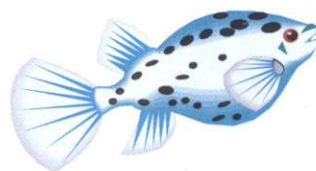
Кърдан, буздан башланган
Тау суулада джашайды,
Джюзаякъны, чибинни
Бек къруаныб ашайды.

Беџири келсе аны
Таш ышыкъда бугъады,
Секиртмени тюбюнден
Джюзюб ёрге чыгъады.

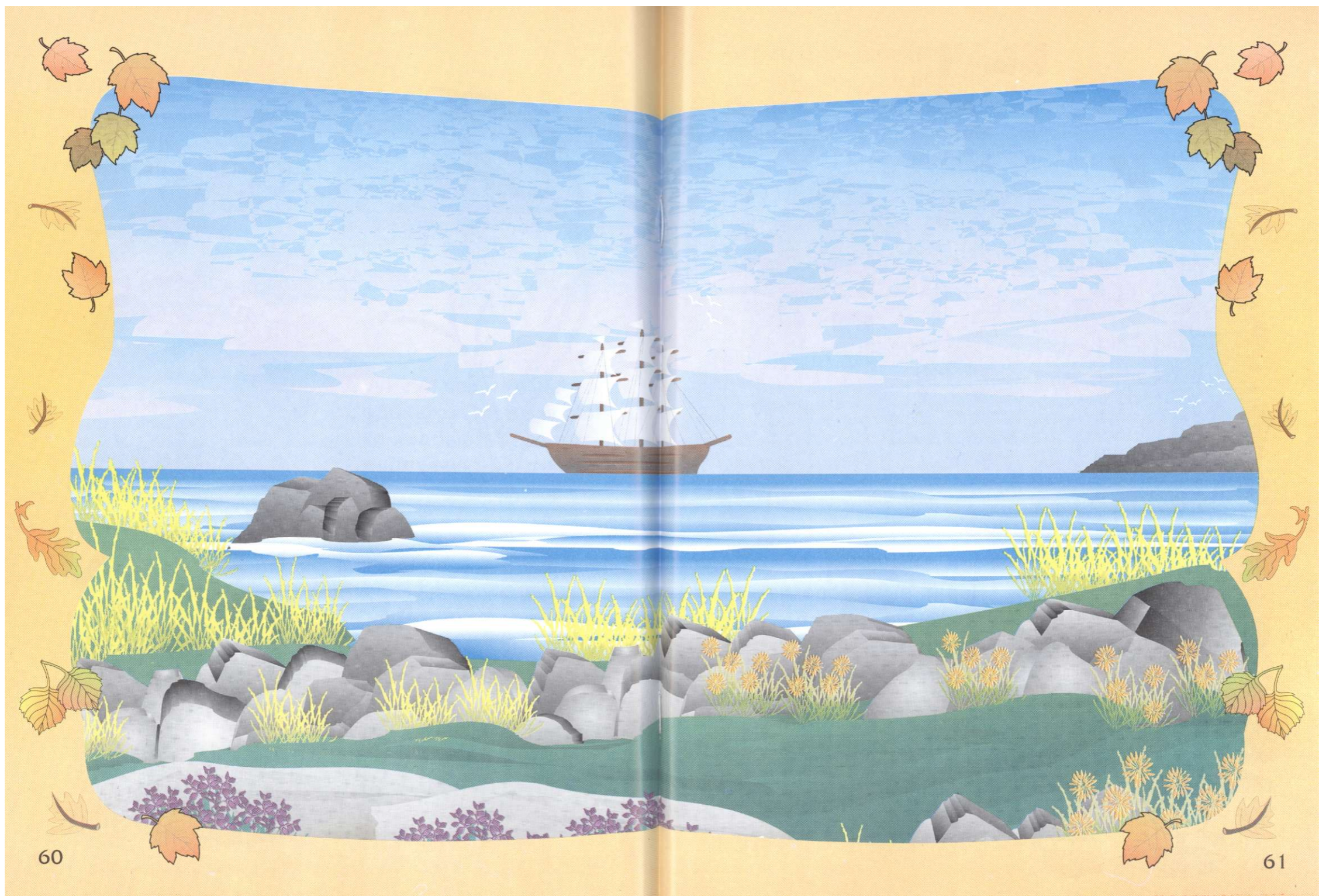

Сууну огъары барыр,
Садакъ окъча сюзюлюб,
Эки къабыргъасына
Джулдузчукъла тизилиб.

Аты сапран чабакъды,
Форель деб да билебиз.
Ол джайылсын бизде деб,
Кёллеге да иебиз

КЪАЧ

Нарат, нызы терекле
Турадыла кёгериб,
Алтын сууун бюрксе да
Тёгерекге къач келиб.

Сууукъ аяз урады,
Къышдан салам бергенча,
Ма, джетеди акъмыйкъ,
Къуралыгыз, дегенча.

Булутла да джюзелле,
Джангур джауа себелеб,
Къыш джукъларгъа джер излей,
Кирпи барад джебелеб.

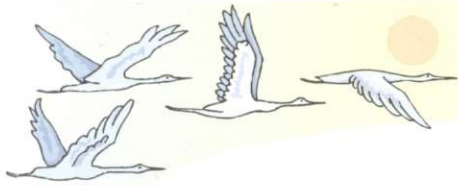

Агъач къоян терекде
Уясындан къарайды,
Чёртлеуюкле джыйгъанды,
Энди аланы санайды.

Тюлкю чарсха чабады,
Джер сибире къуйругъу.
Хыйлачыгъа не истем
Табигъатны буйругъу.

Уясыны кьатында
Айю да баш кьагьады.
Шош богъанды тау суучукь,
Ол тауушсуз агьады.

Къанатлыла джылыгьа
Атланганла, узакь джол.
Бёрю калак кетгенди,
Керек тюлдю былайда ол.

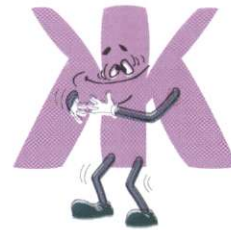
Бек мийикде кьара кьуш,
Кёкню тёрюн аулайды,
Къалай кёбдю джерде иш,
Сейирсиниб кьарайды.

ХАРИФЛЕ

Ф
Ю

Ийнанмагъан санасын,
Отуз сегиз – саныбыз.
Атыбыз да бар бизни,
Болмаса да джаныбыз.

М

Й
З

Тизилгенбиз бир сафха,
Орнубузда турабыз.
Чакъырсала сабийле
Къонакъгъа да барабыз.

К
О

Б
Д

Сѐлеширге адамча
Болмаса да тилибиз,
Джалгъасагъыз бизни таб,
Ушакъ эте билебиз.

Р

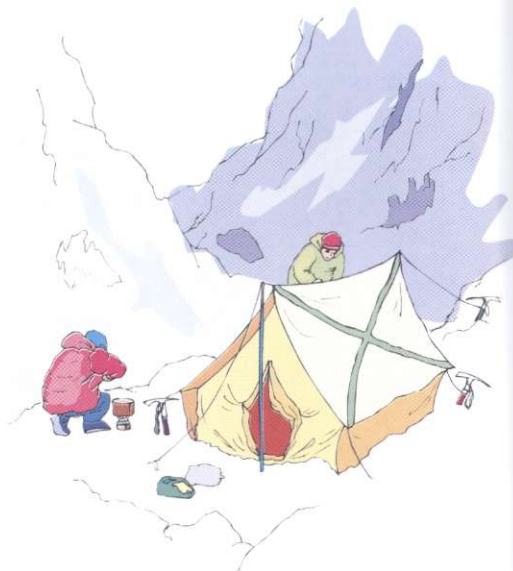
Кѐб хапарла айтырбыз
Иги болсагъыз бизге.
Хар къайда да, къачан да
Нѐгер болурбуз сизге.

А

ДОММАЙ

Сейирликди Доммай бек,
Айтылырча джомакъда,
Дун – дуниядан адамла
Келедиле къонакъгъа.

Аланы эркелетген
Доммай тала – сейирлик,
Аны төгерегинде
Кавказ таула бек мийик.

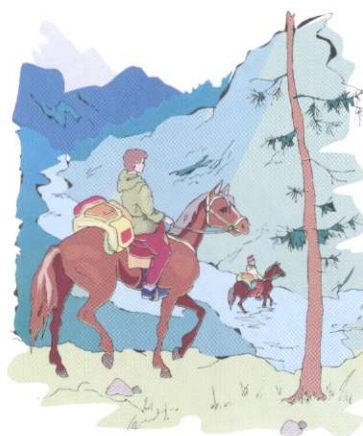
Тепелери къаралдым,
Аз энгишге буз эм къар,
Этеклери чегетле,
Суу джагъала чауул, джар.

Барындан да мийикде
Учадыла тау кыушла,
Къонакъланы сакълайла
Тау джитиле, ауушла.

Кимле джаяу ёрлейле,
Сокъмакъ тизилиб,
Ашыкъгъанла чыгъалла
Вагончукълагъа миниб.

Учадыла бузлада,
Тау сууладан ётелле,
Джер – суу кёрюб, чыныгъыб,
Бек кыууаныб кетелле.

ШОХЛА

Шохладыла джашчыкъ бла
Бир чыпчыкъ,
Танышханлы джылгъа джууукъ
Болады.
Будай, пиринч не тюй сеиб
Тургъанды,
Энди ашны къолундан да
Алады.

Бир – бирледе келсе баппу
Къабары,
Тохтамайын «джюу-джюу» этиб
Турады.
Юйден чыгъыб, джашчыкъ аны
Тойдурса,
Эркелениб имбашына
Къонады.

Элни ичинде джашчыкъ къайры
Барса да,
Чыпчыгъы да учуб ары
Барады.
«Былай нечик шох болдугъуз
Экинг?» - деб,
Кёрген – кёрген сейирсиниб
Сорады.

ГАРДОШ БАЧХА

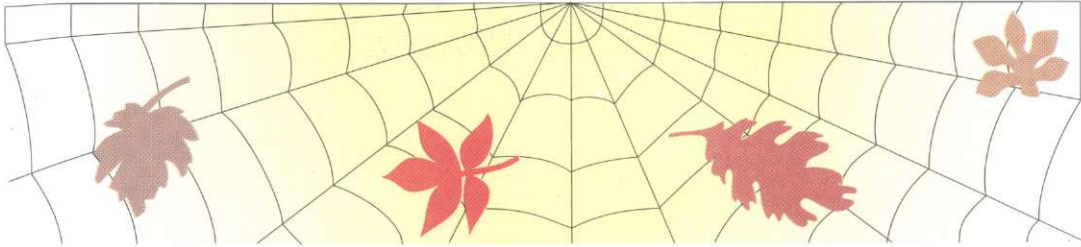
Джибле тартыб салынганча
Баразала,
Кенг талада тизилгенле,
Къууат сала.

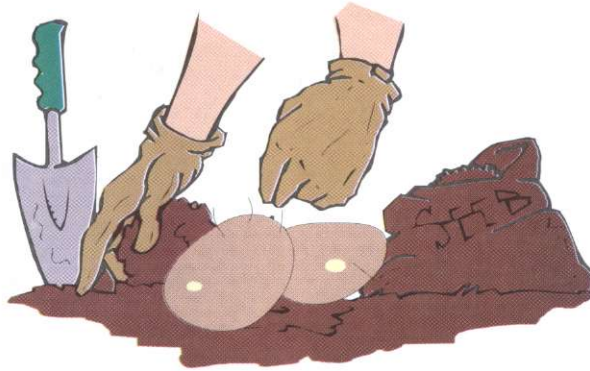
Гардошларын къазар заман
Энди джетиб,
Аккалада огъур ишге
Алгъыш этиб.

Тракторла чекден кириб
Терк баралла,
Къаладжюкле гардошланы
Къотаралла.

Джумдурукъча гардошладан
Джер кёрюнмей,
Тиширыула джыядыла
Чырт бёлюнмей.

Саутлары дженгил – дженгил
Толадыла,
Гардошла да къалау – къалау
Боладыла.

Сабийле да ала бла
Келгендиле,
Аналары челекчикле
Бергендиле.

ДЖАРАЛЫ БАБУШ

Чегет ичде, кёлчюкде,
Джюзе кийик бабушла,
Джашалла окъ тийгинчи
Нёгерлери бабушха.

Тынчлыкълары бузулуб,
Ала кёкге учдула,
Эсирикни кёзюнден,
Узакъ джары къачдыла.

Ол джаралы бабушчукъ
Кёкге къарай ахсынды.
Джуттакайдан бугъуна,
Кёл джагъагъа кысылды.

Ойнай тургъан Ахматчыкъ
Ол болумну эскерди
Бабушчукъну кыйнуна
Кыыса: «Кесек тёз!» - деди.

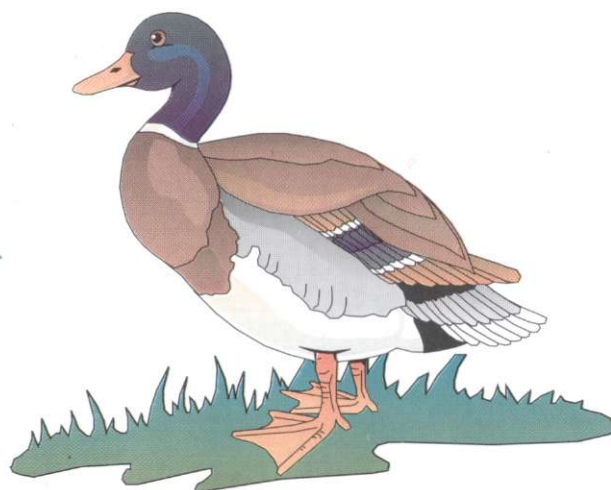

От джагъада, джылыда,
Къанатчыгъын байлады.
Суукъ кышны бабушха,
Нёгер бола ойнады.

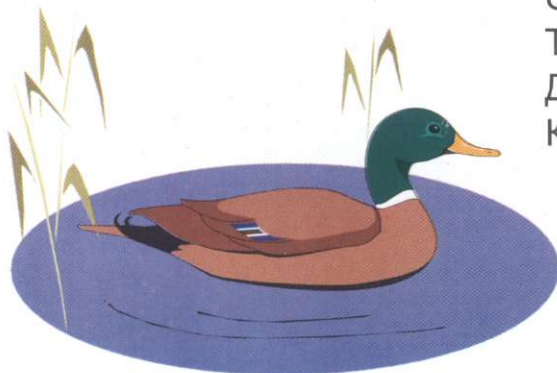
Джаз башында бабушну
Нёгерлери къайтдыла,
Бизден узакъ джуртладан
Хапарларын айтдыла.

-Мындан сейир джер джокъду,
Биз билгенден!- дедиле,
Саб – сау болгъан тенглерин
Кёллеринде кёрдюле.

Къараб турду Ахматчыкъ
Кёкенледе бугъунуб
Бабушла да ойнайла,
Тёб-тёгерек бурулуб.

Саулугъуна къууана,
Тансыкълайла тенглерин,
Джашчыкъ уллу къууанча
Къарайд, алмай кёзлерин.

КЪОБУЗЧУ КЪЫЗЧЫКЪ

Элде хар ким танийды
Беш джыл болгъан Динаны.
Къобузчу къыз дейдиле,
Энди атына аны.

Къобузну ол джанындан,
Кёрюнеди башчыгъы,
Къобузну созгъан сайын,
Къалтырайды чашчыгъы.

Энтда бир сокъ дейле да,
Диначыкъны къоймайла.
Гитче бармакъчыкълары
Тиекледе ойнайла.

Чауук – чауук этелле,
Тенгчиклери джыйылыб,
Тебсейдиле джашчыкъла,
Къызчыъланы сыйырыб.

Тынгылайды кючюкчюк,
Къулакълары шын туруб.
Хурулдайды кишиучукъ,
Босагъада олтуруб.

Турнала къыбылагъа
Энди ашыкъмай алай.
Баралла бек алаша
Тартыулагъа тынгылай.

БАШЛАРЫ

Нарт сёзле.....	5
Джылны чакълары.....	6
Къыш	10
Чаначыкъ.....	14
Акъыллы къоянчыкъ.....	16
Буз акка.....	18
Буз сюзмекле.....	20
Нызы.....	22
Къозучукъ.....	24
Эгешчик бла къарнашчыкъ.....	26
Джаз	30
Джанкъозла.....	32
Балий терекчик.....	34
Джулдузла.....	36
Улакъчыкъ.....	38
Кишиуум.....	40
Москвагъа баралла.....	41
Джай	46
Къаргъа балачыкъ.....	48
Камсык джашчыкъ.....	51
Иги къызчыкъ.....	52
Добар.....	54
Чалкъычы Ахматчыкъ.....	56
Чабакъланы сейири.....	57
Къач	62
Харифле.....	65
Доммай.....	66
Шохла.....	68
Гардош бачха.....	70
Джаралы бабуш.....	72
Къобузчу къызчыкъ.....	76

Магаяева - Гаппоева Аминат

ВРЕМЕНА ГОДА

СТИХИ НА КАРАЧАЕВСКОМ ЯЗЫКЕ

Редактор

Магаяева П. И., к. н. КЧГПИ

Корректор

Эльканова М. Къ.

Художественное оформление
и компьютерная вёрстка

Чуркина Н. О.

Технический редактор

Бостанов А. С.

Попрыткин А. М.

Издание осуществлено за счет средств спонсора

Эльканова Р. Х.

Формат 160 x 220. Бумага мелованная.

Печать офсетная. Тираж 999 экз.

ОО "ОМЕГА ПЛЮС"

Лицензия серия ПД №01291

Кисловодск, ул. Есенина 16, тел 4-99-62.

2003 год.